Stadsontwikkeling
Haven, Economie, Horeca en Bestuur
R.A.C.J. Simons

Van: Vera Bauman
Telefoon: +31 6 2087 97 57

Uw kenmerk:
Ons kenmerk: M2304-2014 23bo005902
Bijlagen(n): 2

Onderwerp: Derde Wijziging van de Havenverordening Rotterdam 2020

Datum: 14 juni 2023

Aan de gemeenteraad

Gevraagd besluit:
Vaststellen derde wijziging van de Havenverordening Rotterdam 2020.

Waarom dit voorstel?/Waarom nu voorgelegd?
In de bijlage vindt u de Derde wijziging van de Havenverordening Rotterdam 2020 (nr...). De nu voorliggende wijziging betreft de gebruikelijke periodieke wijziging waarmee geanticipeerd wordt op de ontwikkelingen in de maritieme wereld, onder andere op het gebied van alternatieve brandstoffen en op afstand bestuurbare vaartuigen. Tevens wordt met deze wijziging beter aangesloten op de huidige praktijk en zijn enige redactionele wijzigingen doorgevoerd.

Relatie met het coalitieakkoord/collegewerkprogramma/eerder aangenomen moties en gedane toezeggingen:
n.v.t.

Achtergrond
De Havenverordening Rotterdam 2020 is in november 2019 door de Gemeenteraad aangenomen. In maart 2021 heeft een eerste wijziging van de Havenverordening Rotterdam 2020 (21bb002981) plaatsgevonden. De Havenverordening, inclusief wijzigingen, heeft als doel voor de gemeenten (Amsterdam, Rotterdam, Velsen, Zaanstad, Beverwijk, Dordrecht, Zwijndrecht, Papendrecht, Vlaardingen, Schiedam en Maassluis) om tot gelijkluidende regelgeving in de havens te komen. Zo is het makkelijker en duidelijker voor de omgeving en klant wanneer een schip één van de havens aandoet. Ook wordt zo voorkomen dat er verschil optreedt in interpretatie van regelgeving omtrent de veiligheid op en rond het water tussen de regio's.

Artikelsgewijze toelichting
Hieronder volgt een samenvatting van de wijzigingen. Een uitgebreid overzicht staat in het hoofdstuk Artikelsgewijze toelichting. De voorgestelde inhoudelijke wijzigingen zijn afgestemd met de gemeenten en publieke organisaties. De wijzigingen hebben als doel om:

- sneller anticiperen mogelijk te maken bij ontwikkelingen die spelen op het gebied van alternatieve scheepsbrandstoffen. In de Havenverordening wordt om die reden niet langer over specifieke brandstoffen gesproken, maar wordt per brandstof of energiedrager bepaald welke activiteiten zijn toegestaan.
- nieuwe technieken om de scheepshuid schoon te maken onder te brengen, dit vindt plaats onder het begrip "dienstverlenend schip";
- de Havenverordening beter op de praktijk te laten aansluiten. Een voorbeeld hiervan is het artikel 3.6 over het gebruik van voortstuwers, boegschroeven en hekschroeven, waarbij het gaande houden van een schip zonder gebruik van deze middelen niet mogelijk is;
- de tekst en de toelichting van de Havenverordening waar nodig taalkundig te verduidelijken;
- via het uitbreiden van de meldplicht gericht toezicht mogelijk te maken op het gebruik van mobiele ontgasinstallaties en op het bunkeren van (aangewezen) brandstoffen en energiedragers vanaf de wal bij een bedrijf waar dit is toegestaan.

Artikelsgewijze toelichting
Hieronder worden de wijzigingen in de Havenverordening per artikel toegelicht. Voor een meer inhoudelijke toelichting wordt verwezen naar de teksten in de Havenverordening zelf.

Algemene wijzigingen
Bij de tweede wijziging van de verordening is het begrip 'inrichting' gewijzigd in 'een bedrijf waar deze activiteiten zijn toegestaan'. Het is echter gebleken dat de term 'locatie' de lading beter dekt omdat ook openbare kades hieronder kunnen vallen. Naast een aantal redactionele wijzigingen wordt voorgesteld enkele artikelen te wijzigen zodat deze beter op de praktijk aansluiten.

Paragraaf 1 Algemene bepalingen

Artikel 1.1 Begripsomschrijvingen
Voorgesteld wordt het begrip:

- "binnentankschip" te verduidelijken door de tekst "... gas als bedoeld in het ADN" toe te voegen omdat binnentankschepen naast vloeibare lading ook gas kunnen vervoeren;
- "controlelijst" tekstueel overeen te laten komen met de titel van het artikel waarop dit begrip van toepassing is;
- "dienstverlenend schip" ook van toepassing te laten zijn op het inspecteren van de huid van een schip;
- "efficiënt gebruik van de haven" en "ordening" toe te voegen. Met ordening als een van de motieven van de verordening wordt bedoeld een efficiënt gebruik van de haven. Met het definiëren van de begrippen efficiënt gebruik van de haven en ordening is duidelijk

gemaakt wat met beide begrippen is bedoeld. In de verordening wordt nu consequent gesproken over efficiënt gebruik van de haven.;
- "infrastructuur" toe te voegen. Het begrip infrastructuur komt in de verordening voor, bijvoorbeeld in artikel 3.7. Het opnemen van een definitie voorkomt onduidelijkheid over de strekking van het artikel waar het begrip in voorkomt;
- "kwetsbare objecten" toe te voegen. Dit vervangt het begrip "woonconcentraties". Daarmee wordt aangesloten op de Omgevingswet;
- "LNG", "LNG-aangedreven schip" en "LNG-brandstof" te laten vervallen. In de verordening wordt niet meer over een specifieke brandstof gesproken. In de verordening kan per brandstof specifieke regels wordt gesteld;
- "passagiersschip" aan te laten sluiten op de definitie zoals deze luidt in het Binnenvaartbesluit;
- "petroleumhaven" te wijzigen, waarbij het woord "vloeibaar" uit deze definitie wordt verwijderd Alle tankschepen die vloeibare gevaarlijke stoffen vervoeren dienen aan de voorwaarden van paragraaf 5 Petroleumhavens te voldoen;
- "ventileren" te verduidelijken door in de begripsomschrijving op te nemen onder welke condities wordt gesproken over ventileren. Deze condities komen in artikel 4.11 te vervallen;
- "woonconcentraties" te laten vervallen;
- "zeetankschip" aan te vullen met "..of gas als bedoeld in de IGC code" omdat zeetankschepen naast vloeibare lading ook gas kunnen vervoeren.

Artikel 1.5 Voorschriften en beperkingen
Omdat de voorwaarden voor toepassing van artikel 1.5 ook geldt voor het nemen van een maatregel, en een maatregel niet een toestemming of aanwijzing is, is de maatregel toegevoegd aan dit artikel.

Paragraaf 3 Ordening en gebruik van de haven

Artikel 3.2 Aanwijzen gebieden en periodes ligplaatsnemen
Dit artikel regelt in het algemeen dat het college bevoegd is gebieden aan te wijzen waar bepaalde typen schepen zich wel of niet mogen bevinden dan wel voor ligplaatsen aan te geven welke activiteiten wel of niet zijn toegestaan. Het aanwijzen van activiteiten is nieuw en geeft de mogelijkheid om ongewenste activiteiten op bepaalde ligplaatsen te voorkomen.

Artikel 3.6 Gebruik van voortstuwers, boegschroeven of hekschroeven
Het artikel sloot onvoldoende aan op de praktijk. Het doel van dit artikel is dat er geen schade wordt toegebracht aan de infrastructuur wanneer voortstuwers, boegschroeven of hekschroeven worden gebruikt.

Artikel 3.8 Rechthebbenden
Voorgesteld wordt om de titel "Overlast aan schepen" te wijzigen in "Rechthebbenden" omdat dit beter aansluit op de tekst van het artikel.

Artikel 3.11 Operationele ruimte ligplaatsen

Bepaalde soorten schepen mogen zonder ontheffing buiten de operationele ruimte ligplaats nemen, namelijk bunker- en dienstverlenende schepen. Andere schepen hebben een ontheffing nodig als ze buiten deze ruimte willen liggen. Het college kan in het besluit tot aanwijzing van de operationele ruimte bepalen dat ook andere schepen zonder ontheffing buiten de operationele ruimte ligplaats mogen nemen.

Artikel 3.13 Voorzieningen in de haven
Dit artikel is op eenieder van toepassing en niet alleen op de schipper, kapitein of exploitant.

Paragraaf 4 Veiligheid en milieu in de haven

Artikel 4.4 Veilige toegang
Het doel van dit artikel is dat schepen een veilige toegang moeten hebben.

Artikel 4.5 Verrichten van werkzaamheden
Werkzaamheden aan schepen dienen in eerste instantie uitgevoerd te worden op locaties waar dit is toegestaan, zoals een werf. In geval van kleine reparaties mogen werkzaamheden onder specifieke voorwaarden ook op andere locaties worden uitgevoerd. Om te voorkomen dat werkzaamheden uitgroeien tot werkzaamheden van grote omvang en buiten een omgeving plaatsvinden die daartoe niet ingericht is, is bepaald dat de werkzaamheden in totaal niet langer dan 7 dagen mogen duren. Met de voorgestelde wijziging van het artikel wordt dit duidelijker aangegeven.

Daarnaast wordt in het derde lid voorgesteld om geen specifieke brandstoffen of energiedragers meer te noemen. Het arsenaal aan brandstoffen en energiedragers neemt toe waarbij iedere brandstof of energiedrager bepaalde risico's met zich meebrengt. Via een besluit van het college kan per brandstof of energiedrager bepaald worden of werkzaamheden aan de betreffende installatie zondermeer mogen worden uitgevoerd.

Artikel 4.10 Vergunning mobiele ontgasvoorziening
Het ontgassen van ladingtanks via mobiele ontgasvoorziening zal meer gaan voorkomen als gevolg van de milieubelasting en de toenemende weerstand in de maatschappij tegen het ontgassen naar de atmosfeer. Het is daarom belangrijk dat er gericht toezicht plaats kan vinden. Om die reden wordt voorgesteld een meldplicht op te nemen.

Artikel 4.11 Schoonmaken en ventileren van ladingtanks of sloptanks van tankschepen
De wijziging in dit artikel is voor een deel het herschikken van de tekst, het regelen op een logischerwijze, alsook het weglaten van onderdelen die voor zich spreken zodat de nadruk ligt op stoffen die niet open mogen worden schoon gemaakt.

Paragraaf 5 Petroleumhavens

Artikel 5.2 Toegelaten schepen in de petroleumhaven
Als gevolg van de introductie van het begrip "infrastructuur" en het schrappen van de definitie van het begrip "LNG" dient dit artikel gewijzigd te worden.

Artikel 5.3 Verbod open vuur, roken en vonkvorming

Met dit wijzigingsvoorstel wordt duidelijk aangegeven dat het roken alleen is toegestaan in een afgesloten ruimte die daarvoor bestemd is.

Artikel 5.4 Tankschepen met gevaarlijke stoffen
De stoffen die in het tweede lid onder b waren opgenomen zijn uitgebreid met stoffen die geen gevaar voor de omgeving opleveren.

Artikel 5.5 Binnentankschepen met gevaarlijke stoffen
Een schip dat een ontvangstvoorziening is mag alleen in de petroleumhaven komen als het daar is om afval te ontvangen. Met deze wijziging wordt verduidelijkt wat met deze regel wordt bedoeld.

Artikel 5.6 en artikel 5.7 Zeetankschepen/ combinatietankschepen met gevaarlijke stoffen
De kapitein is verantwoordelijk om de "verklaring gasdeskundige" af te geven aan de havenmeester. Een gasdeskundige dient de verklaring op te maken.

Zeeschepen met gevaarlijke stoffen die ligplaats nemen buiten een petroleumhaven en waarbij een verklaring gasdeskundige is vereist mogen geen activiteiten uitvoeren met gevaarlijke stoffen, die de conditie van de ladingtanks of sloptanks wijzigen. Dit wordt geregeld in eerste lid onder c.

Paragraaf 7 Zoneringsregeling schepen met gevaarlijke stoffen in verpakking of bulk

Artikel 7.1 Verbod ligplaatsinname schip met gevaarlijke stoffen
Met kwetsbare objecten wordt aangesloten op de nog vast te stellen Omgevingswet met betrekking tot het bepalen van veiligheidscontouren.

Artikel 8.1 Bunkeren
De wijziging van het vijfde lid creëert een bevoegdheid voor het college om voor bepaalde brandstoffen en energiebronnen gelijktijdige activiteiten bij het (de)bunkeren toe te laten. Het gaat dan om brandstoffen en energiebronnen die bepaalde eigenschappen van een gevaarlijke stof bevatten.

Artikel 8.8 Tekens
Voorgesteld wordt aan te sluiten op het begrip "tekens" zoals opgenomen in het Binnenvaartpolitiereglement (Bpr). Artikel 8.8 beschrijft meer in het algemeen de bevoegdheid van het college om tekens voor te schrijven. Tevens kan het college in verband met de veiligheid minimale passeerafstanden voorschrijven.

Artikel 8.9 Meldingen
Voorgesteld wordt een nieuw artikel toe te voegen. Afhankelijk van de risico's bij het bunkeren of debunkeren van bepaalde brandstoffen en energiedragers is het voor de havenmeester in het kader van veiligheid voor de omgeving (onder andere de scheepvaart) belangrijk te weten waar en wanneer de bunkeractiviteit plaatsvindt. Dit is ongeacht of deze activiteit bij het walbedrijf plaatsvindt waar de brandstof vanaf de wal wordt geleverd en daarmee onder de vergunning van het walbedrijf valt.

Financiële consequenties:
Er zijn geen financiële consequenties

Juridische aspecten:
- De wijziging van de Havenverordening Rotterdam 2020 geschiedt door de gemeenteraad op basis van artikel 147 van de Gemeentewet;
- de wijziging van de Havenverordening Rotterdam 2020 is een algemeen verbindend voorschrift waar geen bezwaar of beroep tegen open staat;
- de centrale regelgevingstoets heeft plaatsgevonden.

Het bijbehorende ontwerpbesluit bieden wij u hierbij ter vaststelling aan.

Burgemeester en wethouders van Rotterdam,

De secretaris,

V.J.M. Roozen

De burgemeester,

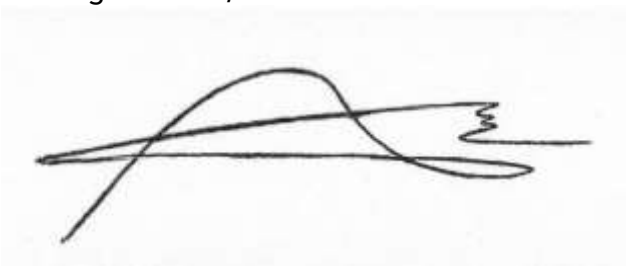

A. Aboutaleb

Bijlage(n):

1. Ontwerpbesluit derde wijziging Havenverordening Rotterdam 2020
2. Bijlage 2 bij Havenverordening Rotterdam 2020

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van

De griffier, De voorzitter,